

РОЗВИТОК МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ ЯК ПОКАЗНИК УСПІШНОСТІ

Павлик О.М.

Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків

Особливості сприйняття людиною оточуючого світу прямо пов'язані з мотивацією й емоціями, оскільки усвідомлене сприйняття не буває емоційно нейтральним. Як мотивація, так і емоції впливають на поведінку та діяльність людини, визначаючи її вчинки. Беззаперечно також, що мотивація як система факторів, детермінуючих поведінку, та емоції, що переживаються людиною, значною мірою характеризують особистість. Емоція як переживання завжди носить глибоко особистісний характер, пов'язаний з істинним «Я» людини. Найбільш визначальними з огляду на це є мотивація професійної діяльності, яка обирається відповідно до здібностей та індивідуальних особливостей людини, та емоції, що супроводжують переживання екстремальних ситуацій, оскільки саме в них виявляються навіть приховані риси людини [1].

Мотив досягнення як стійка характеристика особистості вперше був виділений Г. Мюрреєм і розумівся як стійке прагнення зробити щось швидко і добре, досягти певного рівня в будь-якій справі. У процесі подальших досліджень цього мотиву такими вченими як Д. Мак-Клелланд і Х. Хекхаузен були виявлені дві незалежні мотиваційні тенденції: прагнення до успіху і прагнення уникнути невдачі [2].

Дані досліджень, присвячених вивченню мотивації людської діяльності, а також дані досліджень особистості показують, що успішність людської діяльності визначається трьома факторами: силою мотивації (прагненням до успіху), наявністю в ціннісній системі людини цінностей досягнення, а також освоєнням необхідних навичок і вмінь [3].

Доля людини і її становище в суспільстві багато в чому залежать від того, домінує у неї мотивація досягнення успіху або мотивація уникнення невдач. Помічено, що люди, у яких більш сильно виражено прагнення до досягнення успіхів досягають в житті більшого, ніж ті, у кого воно виражене слабо або відсутнє [4]. Тому при підготовці кадрів у будь-якій сфері треба приділяти увагу розвитку потрібного рівня мотивації досягнення успіху з урахуванням індивідуальних особливостей майбутніх фахівців.

Література:

1. Занюк С.С. Психологія мотивації: навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 304 с.
2. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность. – М., 1986. – Т. 1. – 246 с.
3. Асеев В.Г. Мотивация поведения и формирования личности. – М., 1976.
4. Вилюнас В.К. Психологические механизмы мотивации человека. – М., 1990.